

EL RADI EN GINECOLOGIA

pel Dr. E. RIBAS RIBAS

Després de 5 anys d'estudiar l'acció del radi en Ginecologia podem sentar les següents

CONCLUSIONS

1.ª Que té una acció marcada sobre l'ovari puix la majoria de les malalties tractades pel radi no menstruaren més. Res té d'extrany, puix sabuda és la sensibilitat exquisita del fol·licle de Graaf madur al radi. Potser aquesta acció pugui explicar el benefici del radi en les hemorràgies uterines d'origen ovàric i en els fibromes intersticials. L'acció del radi sobre l'ovari és evident.

2.ª Aquesta acció sobre l'ovari demostra el poder penetrant del raigs durs del radi. Aquet, introduït dins de la cavitat uterina pot donar efectes sorprenents sobre processos intrapèlvics. Mancats encara d'experiència, cal orientar-nos per no deixar tan bell mitjà per combatre processos anexials.

3.ª L'acció del radi sobre el càncer de l'úter és sorprenent. Nostra experiència ens autoritza per dir que els resultats obtinguts amb el radi previ raspat i desinfecció de la neoplàsia han sigut: a) bons i permanents en el càncer incipient del cos de l'úter; b) bons, però sols immediats i momentanis en el càncer extern del cos de l'úter; c) sorprenents i ràpids en el càncer de coll forma vegetant per lo menys com resultats immediats i en bastants casos com a curació duradora; d) els resultats han

sigut pocs i encara negatius en les formes corrosives, atròfiques i escleròsiques.

4.ª No devem dar per curat el càncer uterí ni encara després d'una llisa i sòlida reintegració anatòmica: alguns són els casos que als pocs mesos, a l'any o més tard conservant-se la curació del coll presenten infiltracions del parametri.

5.ª El radi aplicat en l'úter o en la vagina no té radical i permanent acció sobre les infiltracions del parametri; els raigs X no tenen millor influència, no hem vist ni un cas de curació permanent de dites infiltracions, tan sols hem apreciat un retard en sa evolució i disminució de la dolor.

6.ª Sols amb una actuació constant i duradora del radi es logra algún benefici en el càncer de l'úter.

7.ª L'acció és ràpida en general en els casos que arriben a la curació clínica.

8.ª L'acció del radi no és completament innocent. No devem emprar les mateixes dosis i durant el mateix temps en totes les formes de càncer genital; no oblidem que els productes d'autolisi cel·lular ràpidament provocada es reabsorbeixen i poden conduir a un desastre en individus de deficients emuntoris. Som enemics de les dosis intensives.

9.ª Gros és el progrés obtingut en l'aplicació del radi en Ginecologia, però avui com abans som intervencionistes en el càncer de l'úter quan precoçment arribem al diagnòstic, però convençuts de la bondat del radi l'apliquem sempre després de tota intervenció per càncer uterí ja actuant dins la pelvis o dins de la vagina. És més, el radi és útil moltes voltes per convertir en operables casos inoperables. Reservem l'ús exclusiu del radi o combinat amb els raigs X per als casos que no accepten l'operació, o bé quan aquesta està contraindicada per l'extensió de les lesions o bé per les condicions de la malalta: excés de grassa, nefritis, cardiopaties, etc.

Discussió: Dr. Guillem Ribas

Si havés sabut que en aquest Congrés s'havia de tractar del radi en Ginecologia, hauria portat les històries de les malaltes de càncer de l'úter que jo he tingut ocasió de tractar mitjançant el radi. Així podria explicar als senyor congressistes els casos de malaltes que s'han curat, de les que han millorat i de les que no han obtingut cap resultat de l'aplicació del radi. Les

malaltes que jo he tractat són unes 40. D'aquestes n'hi havia tres que tenien un càncer del coll del l'úter operable, les tres es curaren, una amb anàlisi histològica abans de l'aplicació i després de l'aplicació. Aquesta malalta fa tres anys que la vaig donar per curada. Fins ara no ha vingut la reproducció. Els altres casos es tractava d'epitel·liomes del coll de l'úter inoperables, uns s'han curat, altres han millorat i altres han empitjorat entrant en aquests els que envaïen no sols el coll sinó també el cos. (Vegin-se les meves comunicacions al II Congrés de Metges de Llengua Catalana i a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya), El criteri que tinc format en aquests casos, és que quan es tracta d'epitel·liomes operables, les hi recomano la intervenció, ja que amb aquesta tots els ginecòlegs tenim casos que no ha vingut la reproducció fins els cinc, sis, set i més anys mentre que amb el radi, com que fa poc temps que l'usem, no sabem si vindrà o no vindrà la reproducció. El cas que he tingut ocasió d'observar que fa més anys i que no ha vingut la reproducció és el cas que he citat més amunt i que fa tres anys que' li vaig donar l'alta. Quan hauran passat més anys, si llavors tenim malaltes que no hagin presentat reproducció, aleshores podrem recomanar l'aplicació en aquests casos d'epitel·lioma operable. Avui com avui tenim de recomanar l'intervenció a menys que la malalta la refusi, en qual cas les hi aplicarem el radi. Quan es tracti de càncers inoperables aplicarem el radi puix alguns casos es curen i altres milloren.

Discussió: Dr. Fargas

Les conclusions del Dr. Ribas i Ribas són altament encoratjadores des de dos punts de vista: Per una banda, la possibilitat de la utilització del radi en altres afeccions ginecològiques que no siguin malignes: De tots són coneguts els treballs d'en Cheron sobre el tractament dels fibromes pel radi. Jo he fet també alguns treballs en 3 casos de metrorràgies virginals que he tractat pel radi, considerant la hipertròfia de la mucosa uterina com un veritable adenoma i penso que seguint fent investigacions trobarem encara utilíssimes aplicacions del radi. Per altra banda el concepte que ja tenim del radi en el tractament de les neoplàsies uterines epitel·lials, quan el II Congrés de Metges de Llengua Catalana, és el mateix que podem defensar avui i subscric totes les conclusions del Dr. Ribas i Ribas, no

participant dels grans optimismes de Recasens, per exemple, i que jo crec són bon xic exagerats, puix mai he pogut comprovar els brillants resultats de què fan esment i que celebraria que algun dia vinguessin a confirmar-se, però avui jo operaré tots els càncers operables i aplicaré el radi com a mitjà preventiu contra la recidiva o com a pal·liatiu en el casos inoperables.

Rectificació: Dr. Ribas Ribas

Agraeixo la intervenció dels Drs. Guillem Ribas i Fargas i em felicito de la unanimitat que existeix en acceptar les meves conclusions. Hi ha qui diu que no més deu emprar-se el radi després d'operat el càncer uterí i no més en els casos inoperables, com a pal·liatiu. Altres que cal aplicar-lo per a mirar de prescindir de l'operació. No cal que repeteixi les conclusions. No devem ésser pessimistes ni optimistes; els fets demostren que el radi té una acció positiva sobre la cèl·lula cancerosa; amb això n'hi ha prou per a continuar les investigacions sense descuidar el tractament quirúrgic que ja queda indicat.

En resum: operació i radi en els casos operables, radi en els inoperables.

Celebro que el Dr. Guillem Ribas hagi pogut veure curacions en casos d'inflamació del parametri amb els Raigs X. Jo, però, uso el radi a la dosi de 5 centígrams, durant 24 hores cada mes. Finalment expresso la meva conformitat amb el doctor Fargas en estendre les aplicacions del radi als processos flogístics anexials.